

Επαγγέλματα της παλαιότερης εποχής

Ομάδα ανθρωπιστικών σπουδών

Ευδοκία Ασημακοπούλου
Θεώνη Φουφρή
Νικόλαος Δημητροκάλης
Παναγιώτης Ζαφειρόπουλος

□ Τα περισσότερα από τα επαγγέλματα αυτά σταμάτησαν να υπάρχουν μετά τα μέσα του 20^{ου} αιώνα λόγω της ραγδαίας τεχνολογικής ανάπτυξης. Λόγος διεξαγωγής αυτών των επαγγελμάτων ήταν η κάλυψη οποιαδήποτε μορφής ανάγκης που δημιουργούνταν κάτω από μια στέγη . Τα επαγγέλματα στα οποία θα αναφερθούμε είναι

- Ο παλιατζής
- Ο ταμπάκης
- Ο πλανόδιος φωτογράφος
- Ο σαμαράς
- Η υφάντρα
- Πλανόδιος παγωτατζής
- Παγοπώλης

□ Αξίζει να αναφέρουμε ότι στα παραπάνω επαγγέλματα έχουν γίνει αναφορές και έχουν βασιστεί διάφορα καλλιτεχνικά έργα όπως ταινίες , ποιήματα και τραγούδια

παλιατζής

- είναι ένα επάγγελμα που τείνει να εξαφανιστεί. Σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν πολύ λίγοι παλιατζήδες που με το τρίκυκλο μηχανάκι τους, το αγροτικό τους ή το φορτηγάκι τους γυρνάνε τις γειτονιές και φωνάζουν από το μεγάφωνο “ο παλιατζήηηης... αγοράζω παλιά”. Αν οι άνθρωποι έχουν παλιές συσκευές και όχι μόνο ,έρχεται για να τις πάρει. Είναι ένα χρήσιμο επάγγελμα γιατί του δίνουμε τα παλιά μας πράγματα και χάρη σε αυτόν δεν είναι οι αυλές μας γεμάτες με παλιά και άχρηστα πράγματα

παλιατζής

Υφάντρες

- ήταν οι γυναίκες που έφτιαχναν τα υφαντά υφάσματα στον αργαλειό. Η υφαντουργία ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη στο Β. Αιγαίο από τα μέσα του 18ου έως τις αρχές του 20ου αι. Μεγάλο ρόλο στην ανάπτυξή της έπαιξε ο θεσμός της προίκας, που επέβαλε στις νέες κοπέλες να ετοιμάσουν μόνες τους τα «προικιά» τους. Παράλληλα όμως, η τέχνη αυτή αναπτύχθηκε (ιδίως μετά τα μέσα του 20ου αι.) όχι μόνο ως οικοκυρική ανάγκη για τη δημιουργία χρηστικών και διακοσμητικών υφαντών αλλά και ειδών ρουχισμού, αλλά και ως οικοτεχνία που πρόσφερε πρόσθετο εισόδημα όπως στην Αγιάσο της Λέσβου. Τα υφαντά του αργαλειού επιδεικνύουν μεγάλη ποικιλομορφία στον τρόπο ύφανσης και διακόσμησης. Η σημασία εκμάθησης της τέχνης του αργαλειού, για εκείνη την εποχή, αποτυπώνεται και στο παρακάτω δίστιχο: Αργαλειό να μάθεις, την ευχή μου να 'χεις Χέρια πόδια να χτυπάς τη σαΐτα να περνάς

Υφάντρα

Ταμπάκης ή βυρσοδέψης

- Η βυρσοδεψία και η δερματεμπορία είναι επάγγελμα που ευδοκίμησε στην Τρίπολη και μάλιστα από την περίοδο της Β' Ενετοκρατίας (1615) και έπειτα. Την εποχή της Επανάστασης υπήρχαν 20 με 25 βυρσοδεψεία. Ακμή γνώρισε την περίοδο 1850-1930.
- Ο ταμπάκης είναι ο βυρσοδέψης, εξ ου και η ονομασία. Η **βυρσοδεψία** είναι η διαδικασία της επεξεργασίας του δέρματος των ζώων με στόχο την παραγωγή επεξεργασμένου δέρματος με αυξημένη ανθεκτικότητα και πιθανότατα χρώμα, κατάλληλο για την κατασκευή ειδών ένδυσης, υπόδησης, κλπ. Οι εγκαταστάσεις που πραγματοποιείται η επεξεργασία ονομάζονται βυρσοδεψεία. Η διαδικασία της επεξεργασίας περιλαμβάνει την μόνιμη μετατροπή της πρωτεϊνικής δομής του δέρματος με τη χρήση κατάλληλων χημικών, όπως είναι οι τανίνες. Πριν τη χημική επεξεργασία, το δέρμα αποτριχώνεται, απομακρύνεται το λίπος και αφήνεται να μουλιάσει σε αλατόνερο από 6 ώρες ως 2 μέρες. Τα βυρσοδεψεία ανά τους αιώνες βρίσκονταν στα περίχωρα των πόλεων και έξω από οικιστικές ζώνες καθώς συνοδεύονται από μια δυσάρεστη οσμή.
- Στην Ελλάδα, τα βυρσοδεψεία ονομάζονταν και "ταμπάκικα", λέξη που προέρχεται από την Τουρκική γλώσσα.

ταμπάκης

παγοπώλης

- Ο παγοπώλης πουλούσε τον πάγο περιφερόμενος στις γειτονιές, γιατί εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν ηλεκτρικά ψυγεία για τη συντήρηση των τροφίμων. Περιδιαβαίνοντας με το ειδικά διαμορφωμένο κάρο, την καρότσα ή το τρίκυκλό του γεμάτο παγοκολώνες που κατασκευάζονταν με ειδική διαδικασία σε ανάλογα εργαστήρια, τα παγοποιεία^[1], τροφοδοτούσε όχι μόνο τα σπίτια αλλά και τα διάφορα μικρά μαγαζιά. Ο παγοπώλης φορούσε γάντια, για να μην παγώνουν τα χέρια του και χειριζόταν ειδικό γάντζο-κοπίδι με τον οποίο έπιανε τον πάγο, τον έκοβε και τον μετέφερε^[2]. Οι πάγοι τοποθετούνταν σε χτιστά ή ξύλινα ψυγεία εκείνης της εποχής (παγονιέρες). Εκεί διατηρούσαν τα τρόφιμά τους οι οικογένειες και είχαν και δροσερό νερό το καλοκαίρι.

παγοπώλης

Ο σαμαράς (σαμαρτζής)

- Παλιότερα η μεταφορά ανθρώπων και προϊόντων γίνονταν σχεδόν αποκλειστικά με τα ζώα, εφόσον το οδικό δίκτυο ήταν υποτυπώδες και η ορεινή μορφολογία του εδάφους δυσχέραινε τις μετακινήσεις. Το γαϊδούρι και το μουλάρι ήταν τα πιο διαδεδομένα μέσα μεταφοράς. Ο σαμαράς κατασκεύαζε τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτούνταν για να προσφέρει το ζώο τις υπηρεσίες του στο αφεντικό του.
- Αυτό ήταν το σαμάρι που κατασκεύαζε με επεξεργασμένα σανίδια πλατάνου τα οποία σκάλιζε και έδινε σχήμα ανάλογο με το σώμα του ζώου. Στις αγροτικές εργασίες και γενικότερα στις καθημερινές δραστηριότητες το σαμάρι των ζώων ήτα απλά με ξύλινο σκελετό και εσωτερική επένδυση από δέρμα ή αρνόμαλλο.

σαμαράς

Πλανόδιος φωτογράφος

- Ο παλιός υπαίθριος και πλανόδιος φωτογράφος δεν υπάρχει, είναι άγνωστος σήμερα στις νεότερες γενιές. Η μηχανή του ήταν ένα τετράγωνο κουτί (σκοτεινός θάλαμος) που στηριζόταν σε τρίποδο. Πίσω από το κουτί ήταν ένα μαύρο κάλυμμα που χωρούσε ο μισός όταν φωτογράφιζε. Κύριο χαρακτηριστικό του ήταν η μακριά άσπρη μπλούζα και πολύτιμα σύνεργα ο επισμαλτωμένος τσίγκινος κουβάς για το ξέβγαλμα των φαρμάκων από τις φωτογραφίες, μία μεγάλη πετσέτα για να σκουπίζει τα χέρια του, ένα κασελάκι με συρταράκια όλα τα υλικά εκτύπωσης μέσα σε μπουκαλάκια, μερικά ρολά για δημιουργία σκηνικού και κατάλληλου φόντου ανάλογα την περίπτωση.

πλανόδιος φωτογράφος

Πλανόδιος παγωτατζής

- Ο παγωτατζής (παγωτάς) πουλούσε παγωτό στεκόμενος σε πολυσύχναστα σημεία ή περιφερόμενος στις γειτονιές, καθώς εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν καταψύκτες στα περίπτερα, όπως σήμερα. Ήταν από τους «γραφικούς» πλανόδιους πωλητές. Για να ξεχωρίζει και να διακρίνεται στο πλήθος προκειμένου να έλκει πελατεία, φορούσε χαρακτηριστική άσπρη μπλούζα και καπέλο πολλές φορές παρόμοιο με του μάγειρα, για τον ίδιο λόγο (να μην πέφτουν τρίχες απ' το μαλλί του στο παγωτό). Το παγωτό που πουλούσε ήταν το πλέον γνωστό παγωτό-χωνί, ή αλλιώς χωνάκι. Σαν γεύση, επικρατούσε αρχικά το καϊμάκι. Χρησιμοποιούσε για την δημιουργία, την διατήρηση και την μεταφορά του παγωτού τροχήλατη προθήκη με ψύξη, χειροκίνητη ή συνδυασμένη με τρίκυκλο ποδήλατο. Εμφανιζόταν προς το τέλος της άνοιξης, κατά το καλοκαίρι, ενώ από το φθινόπωρο & μετά ασκούσε άλλο επάγγελμα.

παγωτατζής

βιβλιογραφία

- <https://www.slideshare.net/ntinapapi/ss-60004304>
- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CF%85%CF%81%CF%83%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CF%88%CE%AF%CE%B1>
- <https://ellas2.wordpress.com/2017/03/28/%CE%B2%CF%85%CF%81%CF%83%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CF%88%CE%AF%CE%B1-%CE%B4%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%BF-%CF%83%CE%BA%CE%BB%CE%B7/>
- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B1%CE%B3%CE%BF%CF%80%CF%8E%CE%BB%CE%B7%CF%82>